

[Erling Dinesen.]

betydningsfuld videreudvikling af demokratiet på arbejdspladserne.

Det foreliggende forslag om virksomhedsledelse, der, som det siges i bemærkningerne, og som arbejdsministeren også nævnte det, tilsigter en principdebat, går ind for, at i alle virksomheder over en vis størrelse skal såvel repræsentanter for den investerede kapital som for de ansatte have andel i ledelsen, og i visse særlige virksomheder, hvor det offentlige har en vis indflydelse — det kan være rene offentlige virksomheder, det kan være virksomheder, hvortil det offentlige yder tilskud — skal også det offentlige være repræsenteret. Hvordan så alt dette rent praktisk skal foregå f. eks. i de hundreder af firmaer, hvor ejeren alene er leder, siges der ikke noget om, og sådan en kollektiv ledelse skal jo efter forslaget etableres, blot mindst 5 mennesker er beskæftiget, f. eks. hos en købmand eller en håndværker. Nu er det vel ikke afgørende, og det skal jeg ikke dykke mere ned i; disse tal kan der jo pilles ved. Spørgsmålet er vel rent principielt, om den foreslåede ordning er den rigtige, er den mest hensigtsmæssige, og det mener jeg nok man kan diskutere.

Jeg vil gerne pege på, at det LO-udvalg, som har udarbejdet betænkningen om demokrati på arbejdspladsen, om ledelsesproblemet, bl. a. siger følgende:

„I drøftelserne om demokrati på arbejdspladsen har også spørgsmålet om medarbejdernes repræsentation i bestyrelsen været berørt, således som det bl. a. praktiseres i Norge og Den tyske Forbundsrepublik. Det er imidlertid udvalgets opfattelse, at lønmodtagernes repræsentation i bestyrelser o. lign. er et led og et væsentligt led i arbejderbevægelsens faglige og politiske bestræbelser for at skabe økonomisk demokrati i alle samfundets anliggender. Udvalget mener derfor, at repræsentationsspørgsmålet bedst løses og først kan få reel betydning, når samfundets politisk-økonomiske udvikling er

nået så vidt, at der er skabt forudsætninger for en anden balance i ejendomsretsforholdet end den nuværende.“

Her sætter man altså et spørgsmålstegn ved en repræsentation i ledelsen af medarbejdere, der ikke har den samme økonomiske baggrund som kapitalejernes repræsentanter — det gjorde man i alle tilfælde på daværende tidspunkt — men naturligvis kan også dette spørgsmål tages op.

Så vidt jeg kan læse forslaget, er jeg nærmest kommet til det resultat, at hr. Poul Dam synes at være kommet til et andet og vel nærmest det stik modsatte resultat af det, der er givet udtryk for i den såkaldte røde betænkning. Det hedder i fremsættelsen:

„Forslagsstillerne ser ingen vej frem i noget af de talrige forslag, der tilsigter at give de beskæftigede adgang til at blive medejere af virksomhederne gennem kapitalbesiddelse, og må direkte advare mod forslag, som går ud på at give lønmodtagernes organisationer indflydelse via kapitalbesiddelse, idet man herved ikke opnår noget som helst i retning af at give de beskæftigede et reelt medansvar for deres egen arbejdsplads.“

Som sagt, det kan være lidt svært at blive klar over, hvad dette indeholder, og om disse synspunkter også betyder, at SF tager afstand fra den økonomiske demokratisering i erhvervslivet, som jeg anser for at være en af 1970ernes allervigtigste politiske opgaver her i landet. Spørgsmålet er vel, om lønmodtagerne opnår virkelig medbestemmelsesret, før de har opnået medejendomsret og dermed større lighed i indkomst- og formuefordelingen.

Det skal jeg ikke gå nærmere ind på ved denne lejlighed. Det, jeg gerne vil understrege, er, at vi vil støtte alle bestræbelser for at sikre lønmodtagerne, at deres rimelige krav om en ligestilling med den investerede kapital opfyldes. Men min fornemmelse er den, at vi foreløbig bør afvente resultaterne af de forhandlinger, som nu indledes mellem LO og Arbejdsgiverforeningen.